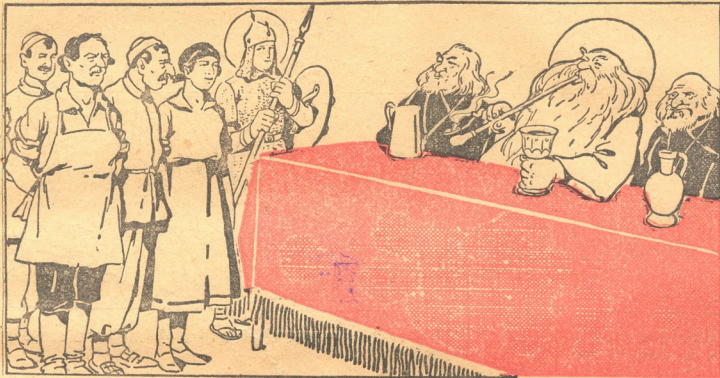

ცენტრალიზმი

ღმერთი (ბრალდებული): თქვენ არ იყავით, რომ დაკარგეთ სარწმუნოება, დამივიწყეთ მე, ეკლესიები ქოხ-სამკითხველოებად გადაკეთეთ, წმინდა სამღვდლოებას დაკინოლით და პატივს არ სცემდით? როგორ გეგონათ, აქ პასუხს არ მოგთხოვდით? ეხლა ხომ ჩემს ხელში ხართ!

ღმერთი (ზეციდან დაპყურებს სახალხო სასამართლოს, რომელიც ასამართლებს წალკის „წმინდანებს და სასწაულმოქმედთ“) ვახსი ჩიო დუმილ, „ჩიო ვიშლო“! (იხ. წერილი მეორე გვერდზე)

„წოლის“ „სასწაულმოშემედი“ მიწიდან იღებდენ დიდ ხნის მიცვალებულებს და წმიდანებად აცხადებდნენ.

საქართველო

საქართველო

ჩონჩხები („სასწაულმოშემედი“): სასამართლოდან იოლად გამოსიდა, მაგრამ ჩვენ მაინც ვერ გადავცვირჩებით, თუ ისევე არ დავგმობთ ჩვენს საფლავებში.

„გ ა ნ კ ი თ ხ ი ს ლ ე ე“

და გაირყვნა ხალხი ჭეყანასა ზედა, წოდებულსა კავშირისა საბჭოისა. და დაკეტა ეკლესია, რომელ მყო სამკითხველიად, ანუ თუ სახალხო სახლად. და ისმოდა იქ კითხვა, მოძღვრებისა მარქსისა და ლენინისა, ნაცვლად ლაღლისა საბარებისა მაცხოვრისა ჩვენისა ჭრისტესი იოსისა. და ვახდა მოციქული ღმერთისა ამა ჭეყნულ მგაველს მივლელი იგი ცხოველსა ოთხდებისა, რომელსაც აქვს წვერი მამიასა ჩვენისა. ხოლო რამეთუ ჭეყანა ესა მუნ არ არის საესე ყველა ურწმუნოთა და აქ-იქ არიან მორწმუნენი ღვთისა, რომელნიც თაყვანსა სცემენ ღმერთსა მაღალსა, ხოლო ესენი ფეხი ცალი თვისი საშარესა შინა გაიადგმული აქეთ, და დარჩა მათთვის ამა ჭეყნად საყუდარი, ანუ რამეთუ იტყვიან სახელსა სხვასა ეკლესია. და გაისმოდა იქ კვირა-უქმეს ღდაღლისა მოძღვარისა და დიაკონისა მისა, რაცა ზარებისა სამრევლისა ზედა, მაგრამ მუნ ამოდ, რამეთუ ხალხი, ვარდა ორიოდ ორმა მოხეტისა, არ შედიოდეს ეკლესიაში და ერჩევენს კლუბი ან თუ კინო

და დამზიდა სამოღველოება. და ვაჭრა მრევლი მორწმუნე. და ჰქალადიყო სამოღველოებამ საყვედური ღმერთისადმი (კათა შინა: — ღმერთო მოგვხედ და გადმოგვხედ შენსა მსახურისა მისასა შინა, რამეთუ კუპი ჩვენი არის ცარიელ, რათა ხალხი ჭეყანასა დიდსა კავშირისა საბჭოისა არ არს სულელ მუნ გვერჩინოს მუქთად მსახურნი შენი. ჩვენც ვართ მუნი ადამისა; გვინდების ჭამა, სმა, ჩაქმა და მრავალ რამ... მოგვხედ მაშა... და უთხრა ღმერთმა ციდან, და მოსმა ხმა ღვთისა

— შთომინებთა თქვენითა მოპოვოთ სასუფთველი თქვენი. მე აქიდან რას გიშველი, მეც მაგინებენ ცაშია. და მოიგონეთ ხერხი, რომელსაც ამელამ გეტყვი თქვენ ძილად გაბრიელ შთავარი... ნუ გატყდება რწმენა თქვენი, რამეთუ ახლო არს ეამნი განკითხვისა. თქვენ ჩემთა გვერდითა მარჯვნივ და მარცხნივ იჯდებით და სასამართლოს მკაცრსა თქვენც შეუერთებდით თქვენსა შა და გლეხი, რომელნიც მიწისა ჭეყანასა პატრეს არა გვემს თქვენ, დიდების, დაცვისი და უნდის რა სარწმუნესასა. და იქნებთან ბრალდებულთა სკამზე ყოველი მუნოება. და ვეტყვი მათ:

— მშ! თქვენ არ იცავით, რომ დაკარგეთ სარწმუნოება, დამიფიყვით მე, ეკლესიებო ქონ-სამკითხველოებად გადაკვეთით, წმინდა სამოღველოებას დასკნობდით და პატრეს არა სცემდით? როგორ გეგონათ, აქ პასუსს არ მოგთხოვდით? ეხლა ხომ ჩემს ხელში ხართ!..

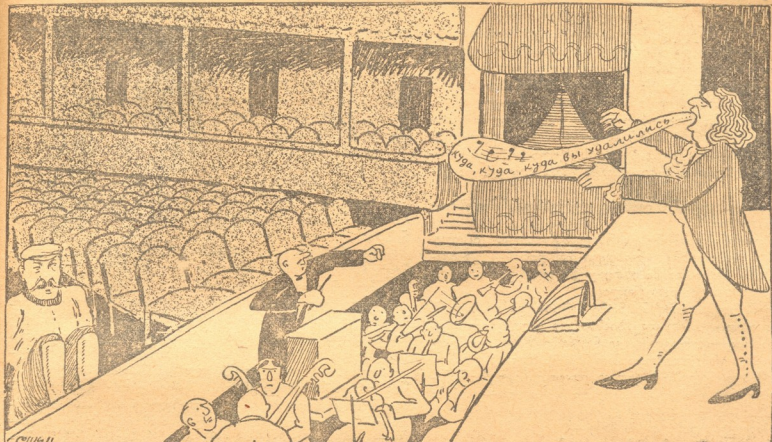
და არ აცდება მათ აჯაჯობით მწარე... თქვენ კი იქნებით სამოთხეში და წამებანი მოწიხისანი შეგაცვლენის ნეტარებით ეღმსა შინა...

— ქეშმარიტად... ქეშმარიტად—მოლაღველებს და შეუღდენ „საქმენსა საგმიოსს“, რომელმაც საქმენმა წამოსაკუტეს წოლის „წმინდანებო და სასწაულმოშემედი“ ბრალდებულთა „საკამეიკავე“... და ასამართლებდა მას მუშა და გლეხი ქეშმარიტად დიდსა კავშირისა საბჭოისა.

ბარბაროზის სახარება თავი V.

მ ვ ე რ ა უ ი

საქართველო
საბჭოთაო
საქართველო

ს. ს. ს. (ვაიტიქებს, როცა სცენაზე მსახიობი მღერის ცნობილ არიას „ვეგენი ონგინი“-დან) ხალ წავიდენ და... თავიათ სახლობიში სხედან. ბილეთები ძვრა და დიდი ზარაჟა არც თქვენ ხართ, რომ ღირდეს ჯიბის და თაყვის შექსუბნა.

საქართველო
საბჭოთაო
საქართველო

ც ო ლ - ქ მ ა რ ი

ნაწყვები რომანიდან

ცოლ-ქმარი ქუჩაში მიდიოდენ... და ერთმანეთს გაე-
ბუტენ. მრავალი იყო ამის მიზეზი:

—ოაღც ხმაურობაზე ქმარმა ვაიხედა, და ამ დროს
ლაშაზე ჭალმა ჩამოარია; ცოლს კი ეგონა, რომ ქმარმა
ლაშაზე ჭალის შესახებთ მოიხებდა.

—ოი, დავიდგეს ბებიანესავით მაგი გამოშტერებუ-
ლი თვალები—წყრომით გადაფურჩულა ცოლმა და ჩუ-
მად გვერდებში ისე მაგრაღ კერა მუჯღუტუნინ, (ხელისეღ
გაყრილი მიდიოდენ), რომ ოინაღმ გვერდის ნეწენბი ჩა-
უმტერია ქმარს. სწორედ ამ დროს მეორე უბედურებაც
შობდა: ცოლისკენ მიბრუნების დროს, ქმარი დაეჯახა კი-
დედე უფრო ლაშაზე ჭალს და დროულად რომ ხელები არ
ეტაცა წელში, მანთიანი წაიქცეოდა.

—მაპატიეთ... ბოდიშს ვიხდით. მაპატიეთ...თავაზი-
ნათ ბოდიშს იხდიდა ქმარი უცნობის წინაშე...

—შე კისეროსატებო, ის არ გირჩევნია წინ დაიხებო
და ქუჩაში მშვილობიანდ გაიარო? მერე—და ბოდიშს რომ
უხდდი ეილაცა შენსკობით ოხერს.—ბოდიში მას კი არა მე
უნდა მომხიბოდა... ვაი, ჩემო უბედურო თავო... აღხად ქვე-
ყანა დამცივის შენის წყალობით—მარიკოს ქმარი სხვა
ჭალვებს უტქერიოს... რამდენჯერ გითხარი, რომ როცა
ჩემთან მიღისარ, თავი ისე უნდა გეჭიროს, რომ დამნა-
ხეულს ეგენოს—ესერი შეყვარებულები არიანო.—ელა-
ბარაკეობდა ცოლი ქმარს, რომელსაც ეილო პირდაპირი
მიმართულება და თვალბის ერთს წერტრებზე მიმტერე-
ბით მიდიოდა. აქა-ქე, როცა საკონდიტეროს, პარფუმე-

რის, გალანტერის, მანუფაქტურის და სხვა ფუფუნების
მაოზიების ვიტრინებს გაუსწორდებოდენ, ცოლი ვიტრი-
ნებისკენ მიბრუნდებოდა, ათვალერებადა ვიტრინებში
ელექტრონის შუქზე გამოფენილ მრავალ ძვირფასეულო-
ბას. ქმარი კი გაყუჩებული იღბა და ელოდა, თუ როდის
გაძლებოდენ ცოლის თვალები ცქერით.

— მოისპოს, ქალბო, თქვენი ჯიბო... ტყვილა ილე-
ზიანებ სურვილს; სულერთია: მე მაგის ყიდდა მინც
არ შემიძლია,—ფიქრობდა ქმარი...

გაიარეს.
გასტრონომიულ სავაჭროს ვიტრინებიდან სხვადასხვა
ღინის კვარტები და საქმეულობა მომხიბვლელის სახით
გამოიყურებოდენ და გაძვლელ მამაცეცებს რაღაც იდე-
მალი, ჯადოსნული ძალით ახერგებდენ.

— მეც დავათვალერო, რა იქნება? ნუ გეშინია არა-
ოდეს არ ვყოფილბო და არ ვიცი მათი გეშო... შეხედით
მინც შეხედვად და თვალბს წყალს დაეაღვიწინებ—გაი-
ფიქრა ქმარმა და ის იყო დაპაპრა ვიტრინისკენ მიბრუ-
ნება, რომ ცოლი ქუჩის მეორე მხარეზე გადავიდა. პირში
მომღვარი ნერწყვი რომ ენაზე არ გამშროლიყო, ქმარმა
უქანვე გადაიყადა.

— მეორე მხარესაც ვანა ცოტა ასეთები! იქ შეხე-
და,—გაიფიქრა ქმარმა და ინფუნემა თავისითაი
როჯორე კი მეორე მხარის ქავედინილზე ავიდენ, წინ
შემოეჩნა სასლაგამის წიგნების მაოზბო.

— ჩემი ცოლის წყალობათ, მოწყვეტილი ვარ წიგნს

და ლიტერატურას... თვალს მინც გადავავლებ, თუ რა წიგნები გამოსულა მას შემდეგ, რაც მე შეესწავივტე წიგნების კითხვაზე. იმას შემდეგ, რაც მე ცოლი შევირთე— და ქმარმა პირდაპირ ვიტრინისაკენ გასწია. (არ დადავიწყებდი, რომ ცოლ-ქმარი ხელხელად გაყარული დაიდავან).

— აქეთ!— მოკლედ, მაგრამ მრისანეთ ჩასხმა ცივი ხმით ცოლმა ქმარს და ორიოდე მაგარი და ჩემი მოკლულ-გარნი უთავაზა გვერდებში ხელს იდაყვით. რა თქმა უნდა, ქმარი უსიკვდილად დაემოხრია ცოლის ბრძანებას, მაგრამ ამავე დროს გაბაზღებულმა ბრახე ვულში ჩაიკლა

— დღიშენი შვილი ხარ და ამა გაჩერებულხარ რო-მელიმე ვიტრინის წინ; მაშინ მე ვიცი: ისეთი მოკლულ-გარნი გაქვამ, რომ არც ერთი გვერდის ძევალი შეიპარეს!— ჩემი, მაგრამ მეუქარის ხმით უთხრა ქმარმა ცოლს და წაიკლენ.

— აჰ! ამა გაბედ. შენ ჯინაზე ყველგან გაგჩერდები.— ახლებდა ცოლი.

— მოთინებიდან ნუ გამოიყვან, თორემ, იცოდე, ქუჩას არ მოვირდები და არ ვიცი რას ვიქვამ— გერა იკავება ბრახე ქმარი და მისი თვალები ცეცხლის ნაპერწკლებს შერბდა. ასევე იყო ცოლიც...

მაგარა, როცა ვინმე ნაცნობი ჩამოიარდა და სალამს მისცემდა ამით, ესენიც თავაზიანად და გლომებით თავს უსჯავდნენ. მაგრამ, როგორც კი ნაცნობი ზურგს გამო-რდებოდა, ისევე გრძობდებოდა მათ შორის დავა.

— მშობა და სახლი წვაიდენ, დღითი არაფერი მიჭა-მია... მარხენინებ ამ ქუჩებში... მე არ შემიძლია— ეუბნებდა ქმარი.

- შავი ქვა იცი?.. იი ის ქვა—
- რომელი შავი ქვა? ქვათურის?—
- ჰო, თუ გინდა ის...—
- ვინ მოგცემს, თორემ ძილიან კარგადაც მიიჩი-მედიო...
- მე?
- დაბა?— და ამ სიტყვებზე ცოლი ისე გაბარხდა, რომ რეცხვით ვახსნა, ერთი მანეთი ამოიღო, ქმარს მის-ცა და უთხრა:

— მე დღესათნ მიედივარ... ამელამ სახლში არ მო-ვალ,— და ტრამვაიში ჩაჯდა ჩემი მარკო!

როცა ამ წერილს წაიკითხავ შენ, მე ამ ქვეყნად აღარ ვიქნები. გადავსწყვიტე თავი მოვიკლა. შენ რომ დამშორ-დი და ტრამვაიში ჩაჯექი, მე დღიდანს ვიღებე იქ და ვუ-ცქერდი შენს ვაგონს. სანამ ოგი ზემელის აფთიაქიან არ მოუხვევია.

სადღის არ მიშავია ისე მოვედი სახლში. დავფიქრ-დი და ეს არის კიდევ გადასწყვიტე თავის მოკლა. მე ამას ვიხმა, მაგრამ მინამ ამას ვიხმად. უნდა გვაჯირო ჩვენი „კრავადი“, რომლის „მატრაიცი“ წამებდარია და მავ-თლის როლები, რომლებსაც თავი ამოუყვიათ თივიდან და ტილიდან, ჩვენ არ გაიანებენ, გვერდებს გვიმტვრე-ვენ... ხომ გავგიონია: უსაქმო კაცი და მახათის ანეკდოტი...

მე უკვე დავშალე მატრაიცი. აი ის მავთლის რკო-ლები, რომლებიც სხვებ ვაყვამდნენ, ჩვეულებრივ მატრა-ია იტაცებ, თოვა და ჩვენ ბევრი სინიათუქუ-რაც მატრაიციში იყო, კუხებში გვდია გამო მიგნულ დათქვიით... ეს მახო-ტად: ჩვენი ოთხი ბროლით ველს შავს. ამ ბროლით ვე-ლზე მე ვარ იმხდლადილი გამარჯვებული მებრძოლი, რომელიც ამავე დავექარი ჩემს მსხვერპლად.

აი ასე, გენაცვალე, ან შენი გვერდები მოსვენებენ. ასეთი ქმარი გყავდი; შენი გულსათვის ის ეს სიგარო საქმე ვაგავთი; შური მიმი მტერიც, რომელიც როგორც მე, ისე შენაც ვაწვავდნა... დაბა! შენი გულიათვის... და შენ კი არ მათხვალდი.

ვიცი, როცა დაქვრები, შენ უფრო გამშვენიერ-დები. გაყარადა ლამაზი ქვრივები... წარმოადგინო მამის როგორც შეიდეგებ ქვრივობას... მოხიბარ, გამოიყვანებ ჩემს სიკვლეს. იცოდე, ჩემზე უკეთესს ბიჭს ვაპყვი. მა-რათალია, როცა სიცოცხლეში გეტყობდი ამას, შენ დამცო-ნებდი:

— აჰ! შენი თქმა და დარიგება არ მჭირია... ეს უშე-ნოდაც ვიცი... შენზე უკეთესი ყველა იქნება.

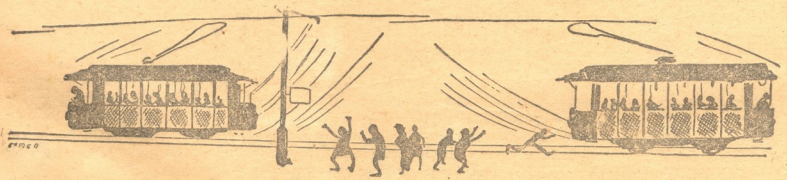
მაგრამ იცოდე, რომ... არა...

უკვე დღამდ... ახლოვდება თავის მოკვლის დრო. საზარელი სათამაო. ოთხნი ბნელი... ძილიან მშობა. მე ხომ სახილი არ მიშავია დღეს... მაგრამ უსურეთია: თავს ვიკლავ და საქმელი რა ოხრობად მინდა... თოო, მუცელ-ში რალაც ისე ყურყულდება, თითქმის მშვირი მაგალი ზისო შვავ, თავის მოკლაც კმარა... ბარკე ერთს ვაგვლები და ისე მოვიკლავ თავს. ეს აუცილებელიც არის. ამ ქვეყნ-დან იმ ქვეყნად იდი მანძილია, რამოდენიმე დღის სია-რული უნდა. თუ მაგრად გამშობარ არ წყვედი, გზაში მო-მწივლებდა და იმ ქვეყანას ვერ მივალდი. ამ ქვეყნად არ მქონებია კარგი სიცოცხლე და თუ იმ ქვეყანას ვერ მი-ვედი და სადმე შუა გზაში დაღრი, ხომ მთლად დავიყო-ბე? ანა, უნდა გავქმე და ისე წავიდი. სულ თვხით უნდა ვიარო, ტრამვის, ავტომობილის და მატრებლის თული არა მაქვს, რომ მითი ვიმგზავრო ამ ქვეყნიდან იმ ქვეყ-ნას. ისევე რომ არ იყოს, სახილიათა მათზე მეზარობა. ია-ცი ამ ქვეყანას ესტოვება, და თუ იმ ქვეყანაში გამგზავ-რების დროს გზაში დავიღუბე, რალა გამოვიდა! ორივე ქვეყანას მოსწყდია...

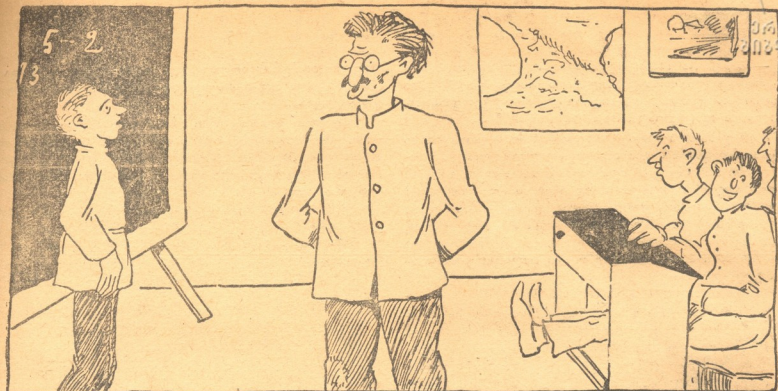
მე მივდივარ, ჯერ უნდა ვისაიღო. შენი მოცემუ-ლი მანეთით და მერი თავს მოვიკლავ. მშვიდობით. თუ ნებს მომცემ ვაპოვებ ბეგრს.

- ჩა-ჩა-ჩა-ჩა— იცინოდა ცოლი და ქმარს ცხელობდა, თანაც წერილს ვითხავდა.
- დაბა! დაბა! მოვიკლავდი თავს, მაგრამ როცა მაგ-რად გამოვეჭი, ანარ შევიცვალე და თავის მოკლა გაღვე-სდე სიკვდილამდი.

ისელი.

ფილოდემო... იცი, გვერს აქ ჩერდება რომ ტრამვაი...
 ვიღარა და, ამა, მოღის...
 ჩავიქროლა... არ ვაჩერდა...
 „მანდ არ არის გაჩერება“...
 ეშვადები, მაგრამ, ვი...
 კონდექტორმა გადამიგახანა:
 „და ღაგრა მშრალი ხახა.“

მასწავლებელი (მოწაფეს): ვსტყვით: მამაშენმა ერთს საათში მოსჭრა ერთი ხე. რამდენს საათში მოსჭრის ხუთს ხეს?
მოწაფე: მასწავლებელო, თუ მამაჩემს „ლენსინი დან“ ნებათვა არა აქვს, ხუთ ხეს მამაჩემი ნახევარ საათში მოსჭრის

„პ ი ლ ო“

ჯერ იყო და ეს რაღაც მეტრი შემოიღეს, იმან გამიწყალო ფული, სეფელში, აქაო და სტუდენტიაო, ყველა მე მეგობრებოდა:

— შეილა! სამი არშინი და ცხრა ვერშოკი ჩიით მინდა ვიყილა; რამდენი მეტრი გამოვა? ბევრი ვინაგარიშე, ბევრი თავი ვიმტკრიე. ბოლოს გამოვიყვანე, რომ სამი არშინი უღრის ორ მეტრს. შვიდიოდი ასე იოლად.

მაგრამ, მეტრი ჩემთვის დიდ უბედურებას არ წარმოადგენდა; მეტრობით საყიდი არაფერი არ მაქვს. ერთი შარავლი მაქვს და ერთი ხალათი, და არც ეფიქრობ ჩემი გარდერობი გაუადილა. მაგრამ, ეს რაღაც კილო შემოიღეს ესხა ტელიოსში, ამან სულ ამიზნია დაეთარო.

მა მშენიერად გეკონდა მოწუხობილი საქმე მე და ჩემს ამხანაგს სანამ გირკაჩაობით ანგარიშობდინ. დღეში გეინდებოდა სამ გირვანქა ნახევარი პური. თვეში ერთხელ თუ ხორცს ვიყიდდი, უყვევლად ნახევარი გირვანქა იქნებოდა. ფულიც ასე გეჭიბდა შესაფერისად გავზომილი. მიუღი თვეს ისე გეყოფნიდა, რომ არც კაპიკი გადაამეტრებდა და არც დააკლდებოდა.

მაგრამ, შემოიღეს ეს რაღაც კილო და სულ დავიზენია. ბოლოს გადაწყვიტეთ: დამეგდარაკაციეთ ერთი საღამოს და გამოვეინგარიშე, რამდენ კილოს უღრის სამი გირვანქა ნახევარი პური, რომ ჩვენს ბიუჯეტში წონასწორობა დავეციე.

ასეც მოვიქციეთ. სამი საათი ვიყავანეთ. ერთი რეველი ვაიგოს ანგარიშებით, მაგრამ მიზანს მიიწვ ვერ მივალწიეთ. ჯერ მე გამომივლიდა ორი კილო და ათის თოხანს ცხრა გრამი; მაგრამ სადღაც შიშინდა ყურბი მოკრული, რომ ორი კილო ხუთ გირვანქაზე ცოტა ნაკლებიაო და ეს გამოანგარიშებდა სწორაბა არ ცსკანით.

ამხანაგს გამოუვიდა ცხრაასი გრამი და ერთი „ამლუშეა“; მაგრამ ესეც უარგავიეთ.

ერთი ჩვენი ამხანაგი ამიტორიერტი შემოგეცსწრო: ისიც დაგვაშარა, მაგრამ ისეთი შედეგი მიიღო რომ თმები ყალყზე შევივდა. მას გამოუვიდა, რომ სამ გირვანქა

ნახევარი უღრის შვიდ კილოს. მე ეს იმ საბუთით უარგავი, რომ შვიდ კილო პურისთვის, თუ კილოზე სულ ნაკლები აბანს ვინაგარიშობდით, შვიდი აბანი შიდიოდა, იმ დროს როცა სამ გირვანქა ნახევარ პურს ექვს შაურათ და ორ კაპიკათ ვეიდულობდი.

სამი საათის მსჯელობის ანგარიშის შემდეგ, ჩვენ ერთხმად მივადექით იმ დასკვნას, რომ შედარება შეუძლებელია. (თუმცა ეს აომოჩინა ჩვენ არ გვეკუთვნის. ეს აზრი უნივერსიტეტის წარეანდელ გამოცდებზე გამოსთქვა ერთმა სტუდენტმა).

მაგრამ ჩვენი მეცნიერული დასკვნა არსებითად საქმეს არ სცვლიდა. საჭირო იყო გამოანგარიშება, რომ ხვალ პური გვეყიდა.

— სხვას რომ ვეითხიდა, გერცხენია? ცხრაწლედი გაეათავი და ამის არ ცოხნა სირცხელი უნდა იყოს. მამ რა წყალობი ჩაგარდეთ?

მეორე დღეს შევიდა ფურწენი და მოვიციოხე სამ გირვანქა ნახევარი პური.

მე ვთხოვე, რომ თითონ გამოეანგარიშებია.

მეფურწენი ინგარიშა: — სამი რეანქა—ოთხი ჭილო; სულ ოთხი ჭილო ნახვარი. ჭილო მექ აბანს ირეც კაპეც, სულ რუმლ დესიტ კაპიკ.

თმა ყალყზე ამივდა, მაგრამ რას ვინაბოქ!?

— ეს რა უბედურებაა? პური ექვსი შაურასა, მანეთი-კი გადაიხივდა.

ყურწენის ყიდვებზე უფრო გამწვავდა საკითხი.

— რა ღირს ყურწენი?

— ვა, ნი ვიდიშ? ჩიტირისტა გრამ დესიტ ჰიპქ ჰაპიკ...

— დიდ ფურწ-პალიანა—ვეთხარი, და ვავეითილო. — ფურწ-პალიანა ბუდიტ—კილო ტრისტა გრამ.

წანამო—როსნიოსიტ პირ კაპიკ.

შედეგი აღზდა გაინტერესებთ. შედეგი ის არის, რომ ფული, რომელიც კაპიკობით გეკონდა გამოანგარიშებულია და ერთი თვისათვის განსაზღვრული, ერთ კვირაშიც არ გეყიო.

ჩვენი ცოლ ველოს კილოე!

ჩვენ-ფუ-ნან-ხუ.

„კ მ ნ ტ რ ა ვ ნ ლ ა“

საქართველო
შრომითი

— ვა, ეს რა ზაპრემული ნაკიანი წელიწადი, მოვი-
დეთ... რაბოტული შარი და ბალახთა მძიძვება, რამტლი
ხეულები მძახებელია, ქვეყნის მშენი ცალკე გამასდა,
ზარალი და აგორჩენიაც სხვა იყო!

ახარ ყისათის კარი დისურა მეთვი, კარბადინში
ნათქობი პრედესახებენი ამბინ, რომელიც რომ პრედ-
ესკახებენი ბირომენციკ მეთხებამ მობირა თუო, გოჯავან
ეს ერთ დღეოლას რაკავიო ძარღვი გაქეს და როდისმე
დღიი ფთავიკაი მოგვიო, ამავკიარებისა გიზამენო და
მუხურე იმ ეს გვალბინდენი, რომ ლუქის საომენვალათეც
კ ჩიეზმერნი ხიოთი-ფიოთები და კახისათის გავკეთება
დადგირდებო. ჰამაც ქალღღმში გზა მოდისი, ერთი აბა-
სნი პუტეშესტეის გავკეთებ, სადაც ყაჩაღები ნალიოს
გიზამენ და ამ მოკლავინ ამ არაო...

გებნები, სიმართლე იყო მეთქი... ყველაფერი ტოჩ-
ტოთი ამისრულდა, ყველა პერტიენენი გამივცადე და
დღიი შოში და ვალხსიაც გემაქი... ახარ ფთავიკაი იყო.
მამ რა ზანება იყო ეს ბალმენციკის სტრონი? აქედან და
წყო რაღა ყველაფერი, ჩინებები აქ ბოიო და ჩემი ყისათის
სასქოროც მამინ ვაფალ მოვდა. ამით ხელში მე ხვრი
ვივარ წაწვი, ჩემი შაქიათ ვატრებენიო სუქე ხინსათეი
გამიწურის და უტეცხოთ ჯიგარში მაქიაო გამიჩინეს,
სულს-ქინი დამინდეს, გულისკვებნი დამილიეს. ოჰს,
მე მაგათი... ეჰ, რა ვეჭო რაღა, ერთიც ვნახით ვაგიონონ,
მერე მოდი და შენ ვიო ტალახები ამოვიყვანე...

ახარ არა ვეჭო და მამ რა ვეჭა? ეს ამტლო... ბოღმა
გულში ზაგესის წყალიეთ დამუშებნია და ბურავისეთ
ჯიგარს მტრეტავს რაღა, ვინოსი ეტებს. მოდი და ვა-
წმუდი... ვა; ვაგუმდე რომელია, ერიხოსიკის სოლოტროლი
მქონდეს, ამით ვიყვირებდი მაგათ ჰობინება, ლელ მაგათ-
ვინდი არა მჭირს ყველა მურახებნი? ექვსი წელიწადია,
ეთონიკებ ვეძვარ და სასაღვბოთი გოჭიეთ ვიზრაკები, ერ-
თის სიტყვიო ტერაზინის ბუჭრაო გამმეთუო რაღა... ეჰ,
ვატს რა უთხრა, ვატსაღა...

ვა, ქიოსტინო, ეს ბემურახებნი რა უღმერთით მამ-
დენენ და... მალა აიარ ამხედენს, რაღა, მეცესტე ანტო-
ნის ჩაქურჩიოთ მირტავმენ კისერში თაივინი ზაქონებოთა:
ახარ მეც ნერონათ ყაბული უხდებოდი, და ცვილობ-
დი ტხავი-მვალზე შამჩინენდა; ვფეჭობდი: ნუჩროთ
ნინი, დღეს წაიდებენ, თოდ წაილინ, სად წაილინ, სულ
მავთ ხელში ხომ არ ექვინები, არა რომ ნიკაიოსი ხალ-
ხი ისეც მოზბუნდებდა, ყველაფერს დღიანოვით მივიღებ
მეთქი...

როცა ყველაფერი ჩამობირათვეს, ოქრომკლდების
ქუჩაზე პატარა საბავაიო ვაფელ რაღა, ცოტაოდენი ვა-
ჭირბა ვაფელნი და ვინარბინით თავი ვამბოქონდა. იქაც
არ მიპოვენი... ჩემი გულისათვის სულ ახალი ზაქონები გე-
მისცეს, ვაჭარში ჩამიდენენ რაღა დღეში სამხარო ნალო-
გი მამოხოვეს. ნუ მახლავ, რას ვიზრადი, მხოვადინენ, ვამ-
ღვედი... სული ტკიპოია, შარს ვიფიოვიოდი.

არ მამჩირს... პუპუტე, ერთ დღეს ვამბოქონდეს რომო,
ქალაქის ურავამ დააღვინა სიონის ქუჩაზე დიდი პირსკე-
პიტი ვაფეოსოსო და ეს მთელი სტრებინი რილის სახლები
უქნა ავიოთოთი. ვამაჯენი რაღა, არ დაიჯერდე?—ამ ოპ-
რავამ ჩემი გულისათვის გამოიგონა პრასპიქტის ვაფეთება,
თორემ ვეფეურეკუს დოდალამ ამ ქოჩაზე მილიათი ხა-
ლხი დალიდა. რაჭო ეჩინებლ არავენ იტვირა თუო. მოდი
და აქაც ვამბოქონციკ ვაფეკეთებოთ. გებნენი—ყარუმსალ,
საქლიეს ბილიო რომელია—ეს ამტლოთა ზნაივინი იაში
ეკრა ხომ არ არის, სად უნდა წაილინ მეთქი. თოო—მწოგა
ნი პაჰსლაი, სკატინა, ყინტარეკოვლითეფიონი, სპეკუ-
ლიანტ, მენწევიტე—მი-ზნაამ სვიო დღეოთა. აქაც მოუაჩი-
ნე რაღა... უნებარეც დაღვირი კის ქვეშ, უღუღრწაო და
უღუღმყოთ. ვაჭრობის შინა და ცახათი წავიდა, ჩემი მა-

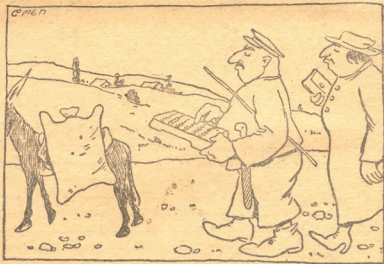
რიფიოთ და ჰუნარები დაიკარგა და იმს აქეთ წავსლე-
ბითაც ეცხოვროვ. ფეხზე ვაჭრობა დავიწყე და ისე გამი-
დგეო რაღა...

მოკლეთ ვიხორა, ჩემი ცხოვრების ამბავი ქვეყანამ
იყის, ერთი ვილც ბემურახხი ფარსადინი გამოჩინდა და
ყველაფერს პარლზხით ტრატაროში მიგდენს. ძველი
რამები შენც ვაგონილი გექნება და მარტო მამ სულხაის
გიამბოვ, დღისმ გზახე რომ შემეძმთხვა:

ამ ბემურახ ფეფელენით ხომ მოსვენება არა მაქვს,
ათას ხათს ვადამქიდა და მიშში და ზარალშიც ცალკე
ჩამავო. (თითონაც არაქი აზიდა ქამა). ამ შემოდგომაზე
ახორა თუე—გოჯავან, ხომ ხედვ ქალაქში ველარაფერს
იგუფ, ზამირისათვის კი დღიი ხარჯები და რასხობდენ
გეჭირდება, უნდა რამე ჰქნიაო. ქვეყანა მიღორდება კან-
დრბანტ რამებნი, ზოგს სოფელდან უხატებოთ არაყი
ჩამოაქეს და კი ფულს იგებსო. ამას წინათ ვახაზ ვაძახას
კლამა დღიმიდან სპირტი ჩამოიტახა და ტრიტეტკაში
მანეთი მავოო. კარგე ამინდებია და მოდი ჩვენც წავე-
დეთო, მამ ვაფეგულავებთ და მამაც რამებიც წაილიოთ,
არაყეც ვაფავეკლოთ და კანდრბანტია ჩამივტანო-
თო. უფსულ ჰამა არა ქნა... დამიყამბულა და წინა ვკირას
ლინიეთ დღიომში წაივლით.

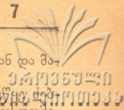
დღიომში ნათლიმამა მკაცს, ემბუტუსს ეტყვიან...
იმასთან ჩამოვტო, კი პურმაროლი ვეჯავამა მამაც რაც სა-
ქონელი ვაფეთეო—კაძა, უმარბიო, ყათინი, დღვბენი...
რამე რაღა, არაყეზე ვადეცავალით, სხვა რამებეცე მოია-
ვროვით და ხურჯინი ვატრენით. ჩემმა ნათლიმამ ვიო
ვაფიხოვდა და გამომსტყურა, ეგებნები

— მარტო წასვლა ამასინ არ არა...

— თუო, რისა გეშინის, კვიო რაღა, ათელი ძილე-
თის ხალხი გზაშია, მამაც ექვს არაენი ვაჭარებეცე. ვამ-
ვოდეთ ეს ვიო და მე და ფეფელიო გზას დავადებოთ. კი
ვუნებაზე დავდექი, მოვდივარ და ჩოთქში ვავდებ თუ რა
მოგუბას მამქვს ეს როტ ტკოროა არაყი, ერთი ეგებმა
ბურავის ხორცი, წინალი, ჩირები, ხილი და რამებენი. ვეჭოთ,
ერთი ათი ჩიერენცი ნაღი დამჩიეს, ერთი ორი თალია
კიდევ ამოგებუნდებენი, რამებენი ჩავტებო, ვაფასაღებ და
ცოტა უღს მოვიტყებო, შეშვიდს ვიცილი, დარბაზს ვაფა-
ვლვ და ისეც კამაქ-კამაქ საქმეს საქმეზე მოვიყვან მეთქი.

ფეფელიო თორემ თავის ჰობინებს ადგენს და ანვა-
რიზმის რატლოთ დასტრებულა მოდინ სიონის რამე-
ბის საყიდლოთ... გოჯავან ახალი მონტაგები მოუტანინა,
მოკლე ტრანჩინი რამეა, პირდაპირ აბაყური ვეგებენს, მამ-
ლიან იზინაჩინი რამეა და დღიინანია გულში მაქვს და
ვერ ვაგებდებ. რადგან ფული არა გქონდა. ხარისმარო-
ვის ვისტეკავნი ერთნაბიო ვაჩინი კასტუმები, პირდა-
პირ რადგებენი ვეგებენო, ჩემი თვალისმ ვფრია და მა-

ლიან მამისდებოა, ჰამაც ახალი რედიკულები—შლი-
წყვანი სარკეობა—კრიკონდნათ ის შემოვიდა და ისიც
უნდა შავიძიროვო.

ცენებრ—ლდაკაცო, ახარ ჰაკარაი ნუ გახდები, ზა-
პალს ნუ წილოვ, ჯერ დამაცა მოგებას ნიათი მეციეს,
საქონელს ბარაკა დაიდოს, რა დროს მოდინება, ევრა ხე-
დევ რა დღეში ვართ?

— შენ მავისთანა წუწურაქი ხარო, ოღონდ კი ფე-
ლები დინახო და სულაც ტრტლიკანა რომ ვიარო, არა-
ფარს თიქრფოვო, ეს კანტრახანტი მე გაშინებინე და მო-
გებაც მე უნდა მოვიხმარო. გაყურა, გაიცვირა, გაქქი-
რი ქა და ზნის პირზე ჩამოჯდა. შუღლდ ვადასულია რა-
ლა, საცაა მზე ჩავა და ამ შარა გზახე რომ დაგვიომადეს
ხომ ტრტების და კურღლების ხაშლამა გავხდით! ე-
ხენებში ფეფელ, თოდ, ყველაფერი შენი იყოს,
ოღონდ აქ შიში არ მაქვსო, ქალაქში თვანთათლივ ჩამი-
ყვანე მეთქი... დამეცინის—თუო, ვეყაქი არა ხარ, ლომი
რომ დაგვიქოლოს იმასაც არ უნდა შაუშინდო, აქ კი მა-
რის ტრტები იცის და ტრტებისა როგორ გეშინებო?
არა რა მაზალია და მარტო ტრტები იცის ისე ლაპარა-
კობს, გვეკონება სულ ერთი არ არის ტურა შესქმის თუ
ლომს... ჰურზურში თითონაც გშინებ, პამა ჩრახარობს რა-
ცა იარაზობს, ჩიმი ჯაჯავებზეა უნდა.

გეოჯან, ჩახან შენ ვადაურები, მეც მამერიდებიან და მა-
ლე გამამიშევენო.

გამეხარდა, ვაიქეც იდა ჯავებში ვირს დასუ-
ნა ამ ბემურას ვირსაც ვაგორობა იმ დროს ამ მოსდომე-
ბია? ვაგორობულა და ტრეები ვადასულია, თითონ კი
ალხენით ვალახსა სოვს. დაეიქიერე პარიადკაში მამყევ,
ჰამაც ფეფელის უტლი. დრო ვადის, თითქმის შაბინდა
— ის მაინც არ მოიის...

ერთიც ენახით შორიდან მიყვირის:—გეოჯან, მამ-
ხელე, ეს ლაწირაკები კოტა გრუბათ მამექსენ და გუ-
ლის ფრიალი ამიტრეობი. ისინი წავიდნენ, ნუ გეშინია
მოდიო. მიველ, ენახე, მაგარ რას ენახავ, ეს დედაკაცი
წიწილასავითი გავხტელო დამხედა. თუო, ხელი ვერსი და
კუსტებში ჩავვირდიო. ახლა ეს ფეფელი მოვიყვანე პა-
რიადაცო, ავაყვებ და წამევიდით. ვირი როგორც იყო
დაეიქიერე, ჰამა ხურჯინი ვიღარ ვიპოვეთ, დამინდა,
ცალკე წველა. ცალკე გვეშინია. გულში ვივინები ჰამა
რალს უშველო წამხიარ საქეის.

ბოლოს ერთი ხირგეთან მივდივართ და ეხედავთ, რა-
ლაცა შავთ ვამომზადო და ყურებ აცქეცილო ვეყეუ-
რებს. ვა, ლინტირცის ტოკმა დამარტვა და სულ ქიან-
ჩიელობი დამეგვია ტანში. ხურჯულით ვებნები:

სა ლააოაკის ოსა კათო, ერთც ენახით ვიღაც
მთერალი ახმახები არ წაოშგადღვენ!

— ჰაი, შენი შუბაც დაგები, გამაგრლი თუ ვეყაქი
ხარო...

ვა, შიშით მამენტლნათ ისე დავატარავდი კალი-
კოში ვაგებებოლი. ფეფელის უქან ვეფარები და ვე-
ნებები:

— მძებოჯან, რას ინებებო, თუ თქვნიან რამე მი-
ნათობა შეინდეს, პირძალი ვყო, ვესტრინი ტღე-
ვრამა მამსელია, ქალაქში მძებქარება და ვაგეიშეთი ჩვენ-
თის წავიდეთ მეთქი.

ერთმა მუშეში მამოდერა და მებენდა თუ... ჰაა, შე
ქმეფო, აქვე ვაგათვეფო, შენმა კოლმა ერთხელ კონკა-
ში ახლდ მამაყენა და მავასთან ანგარიში მაქესო. ვებნე-
ბი—ქაო, თუ ჩემ კოლთან ანგარიში ვაქეს, პავალსტა
გაუსწორო, მე რალს მერიბი მეთქი, ბოდისმ მიხიბოს და
გეყოფა ჰა, მერიბო გინდა მეთქი. ამ ლაპარაკში რო
ვართ, ჩვენნი ერთი ძალიან შორს წავიდა, ჯავებში ვადაუ-
ხვია და ჰალახის ძონმა დაეწყო. გული მისქვება: საცა
დამხდნებდა, ეს ამტლიო საქონელი ვირსა ჰკიდა, აქ ეს
სიხამებე ყალ-შავალს მართვენ. ეტებნი მძებოჯან, ვირი
ხაიმა, ამ ჯავებში კურღლებმა არ შემიპამონ ვაგეიშ-
ვით ლმერიო მურახს მოგწეეთ მეთქი. ეს ბემურახი ფე-
ფელსო მაკარაკით ახიდა და ესპორება... ერთმა ახმახ-
მა ხანჯალზე ხელი დაიდო და შეენება—შენ თუ ვირთან
საქეც ვაქეს, წელი ისაქე, უმატრინე, ჩვენ აქ ანგარიშები
აქესო. აქეთ არ მაინებდ თორემ რიკავე ვაგათავებო.
ფეფელსომაც თვალი მიყო და ვაღამაშერიოლა თუ წადი,

— არა, გეოჯან, ხურჯინი იქნება ვადაგრლი, მილი
ხელი მოჰქილდე! თანაც ეშინია და უქან მამეფარა. თუო,
ვეყაქი არა ხარ, რა გამინებს, სათული ზედა ვკილო,
ამალო და ბატკო. (ფეფელის მამა სალახი იყო რალა,
იმის ნაქონი სათული სახლში გვექონდა და ნავსაქსლუ-
ხათ წავიღო).

ფეფელის სიტყვებმა ცოტათი გამამხნევა, და ეს სა-
თული მაშინაღნათ ანკვილდ, ვეყეკრები, ნამდილო,
ტრტაა, შეიძლება მეგოლი იყო, ვინ იცის?

— ბატკე, გეოჯან, ბატკეო მუხახის და თან შიშისგათი
ცახცახი... რაც ვეყაქომა შიშთან მოვიყრიეთ და ერთი
მართეთათთან ვატკე, ხოშმა ისე მომიბარა, რომა პირდა-
პირ საყატრეტესათი დალუწე აკება ამ ბემურახ ტრტასა.

— უტახთ ფეფელი მებნება: ვაჩერლი შე ბემურახო,
ტრტა კი არა, ტრეკოა ყოფილა, არაყი თლთუ დალიდა-
რაო... ვა. დაეიხეებ ბრახში ყელში მამაყე, არაყის გუგე-
ში ვიღეკით ორფე: კოვხი ნაცარში ჩავვიყარა, რალა
ინებდნი გავიპუსტაკადა, საქონელა—საქონელით დავე-
ღეშა და ზემოც ცალკე ვქეობი. რას ვიხამებთ, ჩამოვე-
დითი ხელცარილო. ვირი მერეოდეს დიღომში გავატანე
და შე კი ისიც თხზნიე ვაქრობს დაფხრფხი. ასე ვათავ-
და ჩემ კანდინანდისტობა—მაგის მამეონი ამაღლდეს,
რაც მე ინბ ხეირო არ მამეცა.

ჰამა ეს ვეიოღერიო მავათი ბრალია, მაქ ჩემმა დამ-
ლულემა მომეგებმა ვამხიდაფეს ასე საქე, სიძილ-
რეს დაჩიგოლო ვაკი გამეჭეს და ასოა ეტკიო პრიკოლ-
ხენებში ჩამავდეს.

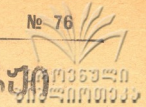
მახლბ, ესეც ბედი რალა,
ფარსადან.

ან, ვინ მიღს,
 სწავლად—
 დანა ცოლი
 ვადა
 ტარტარონმა
 ან
 შელა
 მათეს—და
 ცოლი ვადა
 ტარტარონმა
 ან
 ან წყნ ჩანგლი!

ის დიდებულ ან პატივს
 ვინ მიღს და პატივს—
 მიკან შელან— ტარტარონმა
 მიკან სტორანა მის ძალი
 მიკან... მიკან... სარკველილი
 დიდებულ... ის არა...
 არც დაბლა და არც მაღლა
 აღარ ვაქვს მიკან შელა...
 თუმცა ტყველი ვსლავობობლი,
 მის მიკანდა ვინა ჩვენ ვადა!

მ ბ რ ი ბ ა

„მეგობრული“ შარუი

ვიცი, რომ ჩემებრ მესტვირეს
არ მომიშლიან კბენასა!
მაგაზე მე მაინც ვეროდეს,
ვერ გავინაწილებ ენასა.

მე ჩემი გულა-ნაბადი,
ჩემი სტივრი და ჭანანა
მთლად მიჩრენია ჭეყანას.
მეტი ხელობა რა დამრჩა?

ამიტომ არის—ოკრება
კარის-კარ შამოვიარე,
ჭირი და ლხინი გლუხების
ვიგევე, ვაეიზიარე.

ოპრიის თემში მივედი
ენებ საწყვალე გლუხები,
ალარც ერის აღარ უვარგა
თემები და ფეხები.

— რა დაგეპართათ გლუხებო! —
შევიკითხე: — რა ამბავია? —
აგერ ვილაყა წამოპყო
გძელე ცხვირი და თავია

და მიპასუხა: — მოზილიო!
არ არის ჩენი შევლია,
გზები არა გაიქის, ხრამებში
თემებს ვიმტრევეთ ყველაო!

სოფელსა და სკოლებს შუა არის
მდინარე „წყალმთიელია“,
მოუაფეების მიშისვლა
სკოლებში შეათხელია!

წასულ წელს ხიდი დაიწყო
ყოფილმა აღმასკომპო;
მაგრამ ახალმა ამ საქმეს
განზე დაუწყო ღვამოა.

აქედან გურნის ვესტუმრა
სახელოვანი თემია...
გზები აქ მეთად კარგია
მჭირია ნაეი, გემია.

მოივრობა მეჭო აპოლიო...
(ის „ამოსე მწეოლი“ ლეშია).
ჭრთამებით გაწოყებული
არის ცნობილი ჩენიშია.
ალარ ჰყავს „შამასხოსიო“
რომ იღვეს იმის ვეერშია
და ეს კი ძველ დროს მოვილი
ნამდილიად ამ ორ თემშია.

პლატონიც მოვინახულე —
ეს გურჩელების მდიდელია!
თვიდან ანაფორაზე
ალარ აილა ხელია!

მან საიდუმლოდ გადმომცა
არვისზე გასახელია,
რომ მისი-საქმეც ამ ბოლოს
ძალიან საძაგელია.

გზარზებულია შრიელზედა —
საყდარში არ შედიანო
და ეკლესიის ვარშემო
ყაყანობენ და ხტიანო.

რა არის მიცვალბულის
ცხონებას არ მაქვლიანო,
ამ ანაფორას ნამდილიად
ამაშოიან. ვამარლიანო.

ქოლოკი.

სამხმს ვშვამები დიდიხ და კარგსა,
არც მთლად აღვილსანო...
ღღეს ამ იმოს გარჩარება,
ხვალ ხვალ აღვილსანო.

ღლიუშიდან

გაუპიკრებელი გაუპიკრებ

ღღეს როგორც გუშინ,
სამსახურში დამიგვიანდა.
გაწყრა „მესტკომი“...
შინ, რომ მოველი
ეჭ ჩემმა ცოლმა დამიწყო ომი:

— როგორ გაბედე და დასტოვე
სადილისათვის მარტო მანეთი
ყლაბა, რომ გიყვიარს
დაგავიწყდა? — მითხარი ერთი!
— ნუ ანახლობ ქალო, — ვემუდარები, —
არ დაამტკიცეს ჯერ ჩვენი „სმეტა“.
(გულში კი ვფიქრობ — არ მენახებ
ჩემს ღღეში ნეტა...)
მისი ყვირილით მე სადილი
სულ გამიმწარდა.
და მე დაგოწმუნდი: არ არის შეგე
„რაზვოლის“ გარდა;
უკეთესია გავისიგინებ,
ყურს მოვკრავ ქორბს.
(გულში გავიგე: ინგლისელები
ჩვენში გახვნიან აქ ნამყოფ ჯორბებს);

არაობადა და უფულოდა
და მუდამ ღუჭი შემა, ნახზირზე...
უნდა წავიდე, იქ მოვიყენებ
ჩვენი სულმანთის შოთას გამზირზე.
მწარე ფიქრობით
გავერიე გამზირის ბრბოში
და თავი ვიგრძნე გრიშაშვილით;
„მე ვით, რომ კუნოში“.
სადა წავიდე აღარ ვიცი,
ვიწევი „მამფურხე“...
ჰო, მარაღა დისპუტია,
წავალ „ხაგმუკე“

აკოს ბიძა.

გამოცანა

(სუფსიხათვის)

ებლა ვეპარი „ბრძანდება“,
(კოალიტი, რკინის-გზელია).
ტანად საშვალო, ცხვირბირით
საშულაოზე — ცოტა გრძელია

ვაქობის ალღო „აართვი“,
სწაანა ბლომად ქანჭარი.
წელში გასწორდა, ცხოვრება
გახდა იმისთვის შეპარი.

ვინც ნაღდათ მაძლევს ხელზე ფულს,
არ მოუმატებ ფასსაო...
ნისიათ თუ მიხოვ, ამხვეც
არ გაუაწილებ კაცსაო, —
მაგრამ ფასების შესახებ,
ნუ აჭანავებთ თავსაო;
როგორც სინდისი გამოქრის,
ისე გაუპიკრობ ტყავსაო.

ასე ლალადებს კაცუნა
ახალი ღროის წურბელია.
— მერმედ სხვის ვეტყვი, თუ კიდევ
ინეთმაც აღარ უშველა!..

ახალი.

მოძალავე (მისდევს ტრამეის ვაჩერებას):
ო, ვაჩერებუ, მითხარი სად ვაჩერდები რა დროსა?!
მოგდევ და ვერ დაგეწი, რა ვუთხრა მე შენს ხანდროსა!

ეკრეჟივი

მე რომ ეკონომის რეჟიმის გატრება მოვიხლომე ამ
ჩემს გალატაკებულ ოჯახში, მაშინ ავშენდი კაცი?!.
გევიხედე და გამოვიდა ყველგან „პროკაზი“ ეკონო-
მის რეჟიმის გატარების შესახებ და მეც კე აიძალაზნადა
სულაოვლილო გული!

ყველა დაწესებულებებმა მოახდინეს სხვადასხვა ხარ-
ჯების შემცირება და შტატების შეკვეცა. მეც მოვუყარე
თავი ჩემი ოჯახის წევრებს და ვუყუთებე მოხსენება ეკო-
ნომის რეჟიმზე..

— უნდა შეთავისოთ ყველამ ეკონომის რეჟიმის
დაიდი მნიშვნელობა და გაითვალისწინოთ მისი აუცი-
ლებლობა და ყოველმხრივი საარგებლოაზნობა ჩვენი ოჯა-
ხის ეკონომიურად განმტკიცების საქმეში. ჩვენც უნდა
შევიამცროთ ყოველნაირი ხარჯები და ხელი შეუწყუთ

— ეს რა ბინძური ჭიქა მომიტანე?
 — ვა! გეკადრება?! ამ ჭიქიდან მე თვითონა სვამა და!

ოჯახში დოვლიათს დაგროვებას... დიახ, ასე უნდა მოქცეს ყველა იმან, ვინც-ც ჩვენი ოჯახის ერთგული და გულშემატიკი არი წყვილი..

ამისათვის საჭიროა ჩვენც მოვახდინოთ ზედმეტი ხარჯების შემცირება, რისთვისაც წინადადება გეძლევათ მიიღოთ ყველამ შესასრულებლად დღეის რიტუიდან შემდეგი დღეგანილება:

შეუმტორღეს საკვები შინაურ ღრინველებს და პირუტყვებს. ოჯახში საჭედილი დღეში ერთხელ გაკეთდეს.. ყველა უნდა სცილიობდეს. ცოლს დაევალოს—რათა ბავშვები საღამოს ადრე დააწეინოს დასიძინებლად, ხოლო დილით გვიან გამოაღვიძოს.. ამით შესხადებელი იქნება მათთვის საჭედილის შემცირება, რადან უდავო ქეშმარიტებას უჭიროვდენს ის დებულება, რომ ძილში საჭედილი არავის უჭამია (თუმცა ზოგიერთები კი სჭამენ სიმაბოში, მართა როცა გამოიღვიძებენ მაინც შვივრები არიან).

დადა საკითხი ოჯახის წევრების შემცირების შესახებ. ამა ვინ უნდა შევამტრო?! ცოლი.. შვილები?! ეს ხომ ყველა ჩემი სისხლი და ხორცია.. ძალი, ჯატა, ძროხა და სხვა ნახორი?! ესენიც ხომ ყველა საჭირო ოთხფეხია?! მათი უნაგარიშოთ შემცირება არ შეიძლება.. ამა, ვინ? ერთი მივიხედ-მოვიხედ და თვალა შევიჩერე მოხუცებულ დიდ-მამაზე.. აი, ვისი „შემცირება“ შეიძლება?!—გავიფიქრე მე—ესენიც ხომ ეხლა ჭამის მენტს არაფრეს არ აკეთებენ და ზედმეტ ბაიბეტ აწეიან ოჯახს ცისერზე..

კი, მართა აი შენი ოჯახი ვისი აგებულება?! შენ თითონ ვისი ვაჩენილი ხარ?! ამა დაიფიქრე კარად!—გამიღელა უყერად და ბოლოს მე თითონ შემრცხვა ჩემი თვის; ერთი მაგრად ამოვიხენეშე და ჩემი „მოსხენება“ დამთავრებულად გამოვიცხადე.. შეკამათებითი არაინ არ

შეკამათებითა. ცხადი იყო, რომ საწინააღმდეგო არავის არაფერი არ ჰქონდა.. ჩემი წინადადება უტომოდ იქნა მიღებული..

გულდამშვიდებული მეც შევიტანე ჩემი წყლილი საერთო საჭმელ, ე. ი. ეკონომიის რეჟიმის განმტკიცებაში, დამშვიდებული ვიჯავი, რომ ჩვენი შინამარეყველობის განვითარების საქმეში, მე დიდი რამე გავაკეთე;

მაგრამ, ჩემი ოჯახის წევრები ვერ გამოადგენ ამ უდიდეს საკითხში საკმაოდ მომხიბვლებული და გამიკეთეს საკუთარ სახლში საწმინდე ოპოზიცია.. არც სადღი იყო თავის დროზე გამხიბვლებული და არც ვახშამი.. გავმწარადი ვატი სწორად.. რომ შევეკითებე ჩემს ცოლს—თუ რაში იყო საჭმე, მან ასე მკვასტე მიპასუხა:

— ყველაფერი ეს შენი ეკონომიის რეჟიმის ბრალითა.. ძალიან გინდა, კამაზო, ცოლშვილი შიმშილით ამოსწყვიტო.. ვიცი რაც გავქვს მუგ საძალიდ გულში, მართა მე შენ გიჩვენებ თვალის სერისა..

ეს სიტყვა და მოწყვეტ გიქცა სასიმინდესკენ, ამოაძრო ღობეში საირი და გადაუსტკაჩა სასიმინდის ქერებს, რომლის შენჯღღრვისგან სიმაინდი კოხივით ჩამოყვივდა მიწაზე. მისკინდენ დამშუტული ქათამები, ღორები და სხვა ნახორი..

ვაშა, ვაშა.. მასე ეკადრება მაც შერცხვენილს, მავას!.. ჩემი ოჯახი მუდამ განტყმული იყო პურ-მარილით და ამ სიბერის დღეს რა საშინელ კრიჟანგობას მოვესწარი ამ ჩემი ვაჟბატონი შვილის მეოხებით!—აჭეუბნად მაჩემი ჩემს ცოლს.

რალა მექნა.. ერთი კი დადგროვად გამწარევილი, მართა გეტყობოდა, რომ ყველა ჩემი წინააღმდეგ იყო განწყობილი და ძალაუნებურად უნდა დამეძეოთ იმათთვის ჩემი პოზიცია..

ტარიბლიტე.

საქართველო
საბჭოთაო

ზოგადი აღმასკომი

ჯავიარა ხუტულაშვილი გადაჰყვდა და როგორც იქნა ძლივს მოაწყო ტფილისში ახტალის და წყალტუბოს ტაღლიბით სამკურნალო. ბევრი ფული დაჯდა ალბად... ასეთივე დიდი საქმე სულ მარტივად გაუკეთებია სოფ. მუხურას (შარანის მაზრა) თემალმასკომს.

აი როგორ, ყური დაუდგოთ მუხურაქედებს:

თემალმასკომი გზებს არ აკეთებს. ჩვენს გზებზე გავლა შეუძლებელია: ყვილივან დაფია და დიდი ორმოები. აღმასკომის თავმჯდომარე ასე ამბობს, როცა გზის გაკეთებაზე რამეს ეტყვიან:

რა დარდი გაქვთ, ხალხნო! ეწოში გაგაკეთებ ახტალა და კიდევ საყვილდურს მიუღწებთო.

მათილაც, უმაღური ხალხი ყოფილა... და ტარტაროუს საჭირით მიჩნია აღმასკომის თავმჯდომარე გაანთავისუფლოს მძივე მოვალეობისაგან.

თხა და ძაღლი

ხილის-თავის შეიღწევის გამგემ თავისი და თავისი სკოლის დღევანდელ ცხოვრებიდან დასწერა საბავშვო მოთხრობებს, რომელსაც აქვე ვთავაზებთ:

ეს არის თხა და ძაღლი. თხა და ძაღლი ორივე შინაური ცხოველია. ეს თხა და ძაღლი ეკუთვნის ჩვენი სკოლის გამგეს, რომელიც ცხოვრობს სკოლაში. გამგეს უყვარს თხა და ძაღლი, რომლებიც ცხოვრობენ გამგესთან, მათსადავმ სკოლაში. დახვეწების დროს ბავშვები თხას ეთამაშებიან... ძაღლის კი ეწინაა, ეს არის ძაღლი... ეს არის თხანი... ისწავლებენ გენაცვითო...

— ისწავლიან ხილის-თავის მოწაფეები თუ არა? (გვკითხავს სოსხა ნა-უაქლემელი).
— არა. (უბრუნდება ჩვენს).

ფრთხილად

არ გააღვიძოთ... სძინავს. დიანს დიდი-ჯიხიანის სანიტარული კომისია.

— ეს ნების რატომ შყრია ქუჩაში?
— იმიტომ, რომ, როგორც ხანძარულ კომისიას განძრახავა აქვს, ქუჩებში მცენარეები უნდა აღირგოს და ნების ამისათვის საჭიროა.

— მერე, რაღა აქ შყრია, ვერ მოიტანენ?

— ეს იმიტომ, რომ მოტანას ფული სჭირია, ნების კი საქონელი უფასო სტოვებს ქუჩებში... ეკრევი-მია... უნდა დავიცვოთ...

— კარგი იქნებოდა, რომ დიდი-ჯიხიანი თავს დაიცვადეს ასეთ სანიტარულ კომისიასგან.— გვწერს კიკელა ბიჭი, და ჩვენც ვეთანხმებით.

შეუფერებელი

ჭულთისის მაზრაში არის გამოჩინებული თემი. რატომ ჰქვია ასეთი სახელი ამ თემს არავინ იცის!

ანდა როგორ უნდა ვიგოს კაცმა, როცა იქ მისვლა ადგილობრივად შეუძლებელია, რადგან აღმასკომის თავმჯდომარე, ახლობელ ორი საუკუნის განმავლობაში არ ფიქრობს გზების შეკეთებას. არ ფიქრობს იმიტომ, რომ, რა ინაულებოდა. მას ტყბილად სძინავს და წყაროს-პირელი ასე უღიღინებს: თავმჯდომარე მძინავილი, რატომ გძინავს მუდამ, შვილო? მართლ იგი ხომ არ კმარა რომ ზაზარში იღრა კმარა?

ძრისბნის ჯვარი

თუ თქვენ გაინტერესებთ ამ ჯვარის ამბავი, ყური დაუდგეთ ვარ-ბიბლს, რომელიც ფოთიდან შემდგენს გვატყობინებს:

რომ დავთვერი ქვიფის დროს, მომედილა ცეცხლის აღი... როცა ბაღთან გამოვედი, მე შემომხვდა ვიღაც ქალი. ტანში რაღაც გამოიარა, და ფუქნი ორჯერ თვალი; როცა ხელი ჭამიყვარა გამოვხიზლდი და მდღედილი მივგაჩლი. მე იმდღე რომ მომეცა მოვარიფე ჯანი-ღონე და საჯაროთ იქ ბულგარში ჩავკოცენ და ჩავეკოცენ... ასე იყო ან თუ ის, ამირია მე დავთვარი... გამეღვიძა... და მოვინახე აღარ მქონდა ყელზე ჯვარი... თურმე იმ ქალს წაღლია, დაუწვია სარვიგარი... იგიც ვანუცხადებია ცაქყამად მქონდა გვარი ენლა კი, ალბად, თქვენ ყველაფერი გაიგეთ და შეგიძლიათ წიკითხოთ ქვემოთ:

ნიმუში

მოსე ძნელავე სოფ. ბურნათის თემის აღმასკომის თავმჯდომარეა. სამი რამ უყვარს ამ ქვეყნად! დღისა, მართახი ოთფილი... მე ისე დავებენ გლფისოთ, ვით მგელი განაცვითო. საღამოს ნაცვლად მან იცის გინება დღეა-მამისო... ცოტა უღლია რომ უნდა შესჯავოს ყველა ღამისო. ერთობლ იქნება და ყელზე დაადგება. მისიზოლებულია დღე განკითხვისა.

ცნობათა მიღება

საქართველო
საზღვროეთი

დ. ვაჩიშვილს (ქუთაისი): ძალიან სამწუხაროა, რომ კონკრეტული განჩინების დროს თქვენ გადაჩინებულხართ და ამიტომაც ეს წერილი გამოგზავნილია ჩვენთვის. თუ თქვენ ნაზრად იმ დროს, შრომის დასრულებას, რომელიც ამ წერილს მომართობთ, ჩვენც ენაზრად იმ დროს, რომელიც ამ წერილის წაკითხვისათვის დაეკარგეთ.

მითხს (ფთაი): თქვენ გეწერთ, რომ: **ცხსელოდ, როგორც ბუზები**!

აქედან ის აზრი გამოდის, რომ ის პორტფელიანი კარგი კი არა, მეტად ცუდი ყოფილა. ბუზები ცხევიან განჩინებულს. თქვენი წერილიდან გამოდის, რომ ის პორტფელიანი განჩინებული ლეზი ყოფილა (მუძილება ასეც იყოს), ხოლო ის ვინც მას ცხევიან, ბუზები... (ესეც შესაძლებელია). ამიტომაც თქვენი წერილი გავაგზავნიეთ კალთაში (ესეც ხომ ძალიან ადვილია შესაძლებელია).

დიდუბეტი სინდოვას (ცხაია **დიდუბეტი**): შეკითხვა, ნახშირი თუ მჭირია, უნდა იყოს. ვეთანხმებით. რომ

გამდიდრება სხვისი შრომით
ჩარჩებს სწავლია.
„მერკის“ ყიდვით ყავაზეში
გამაძვრებს ტყვიან.

დარღვევს ნუ ვაქვთ: გავაძვრინო და წაიღონ თქვენი ტყვიანი მინც ათაფურში გამოადგებათ... იგი მათ!

უშუშევარს (აქ): ამ წერილის გამოგზავნისათვის, გასაგზავნი ხართ ვირის აბანოში. იქ კი მხოლოდ თქვენი ადვოკატის და თავისთვის ასე ტყუილით:

რაც მოგვცა დავითაო?
ყველა შენი თავითაო.

ცხანბა (თბილისი): **განხილეთ** დღერბის მდღელები-საგან? ჯერ არ დაგვირულებია. ერთი თვე კიდევ გვჭირია. ჯერ შემოდი არ ვართ მისული. ყოველ შემთხვევაში ჩვენ ასე მოვიქცევით: ეს ვინსტოლე დღერბის გავუგზავნით უფსკერო, გიორგი სამუშაოები. უფრო ადრე მიიღებს, უდავან დღეს ხართ მართალი, ხოლო „ტარტაროზი“ კი გამოა კვირას. სწორედ ასე სჯობს, თორემ ისედაც დაგვიანებულია.

ნახ-ალს (აქ): გეწერთ:

ვაწიდი მასალებს; თუ მიიღებთ და დაბეჭდვით, მაღლობელი ვაწილებ; თუ არა და, მაინც მაღლობელი ვარ. მე ჯერ იმედი კიდევ არ დამიკარგება... იმედი დღი რამ ყოფილა...

ქეშიზობილ დღი რამ ყოფილა, თორემ თქვენ მიხედობოდით, რომ ის მასალები ეხლა, იო, ვინ იქის სიღიქვება. სწორედ მოკლევი, რომ არ შეგვეზაროს თუ მისი დაბეჭდვა არა, წაიკითხა მინც, თუ მოკითხავთ, აქვენი მასალებს უნაწ მიიღებთ, თუ არა და, მინც მაღლობელი იქნები.

ჟორჯის (ქუთაისი): ბოლოს ლექსს ასე ათავებთ: **უჩავის ფულს ცოცხე ვიძი, ცადკე ვიზი დღერბისიხას. ეს ყოველი ჩემი ფული ემატება მავათ ქირას.**

თქვენი წერილიც მიემატა ჩვენს უფსკერო გიორგის. **მაყვალს** (შოთაბანი): ტარტაროზის მშობლიდან, ისეთივე დაღმართია უფსკერო გიორგის მიმართულებით, როგორიც ვაჭარია, — და, ამიტომაც, ისეთივე ვაჭარს ტროდა შეეხებოდა თქვენს „მეზავრობას“ „ქრუშენის დროს“, როგორიც იმ მატარებელს.

*) დავითი ხომ თქვენი სახელია!

მიუხედავთ ამისა, ჩვენ მინც მოვათავისობთ თქვენს შემდეგ წერილს:

ამხანაგო ტარტაროზო!
იმედი არ დამიკარგავთ, რომ კარგი წყა...
ჩება. „წნაკი პრეზინანების“ თქვენ დაუფვამთ, ვინა-დან ჩემი კოდნა ამ საქმეში ზრამავთ. ყუდღები შევისწავალთ... ჩემი ფსევდონიმა, „მმლა-კულდა“, ხოლო თუ ვინმეს სხვას აქვს ასეთი, მაშინ „მელა-კულდას“ მავი-რად იქნება. „მამხალა“.

ქართულ ენაზე! როგორც სწავს, თქვენ ცხა წლები გათავაფიბით... „წნაკი პრეზინანების“ დასმა შესაფერ ადგილებზე ადვილი საქმეა. დასა! სწორედ ასე უნდა მოიქცეთ:

დასწერეთ წერილის ბოლოში ყველა ფურის „წნაკი პრეზინანების“ და „უქამანდრე“... „წნაკი პრეზინანის“, თავდავის ადგილებზე ნაიფიბო იარაღი.

და ისინი თითონ მონახავენ თავთავიანთ ადგილებს, თქვენი წესს უხეზობით.

ახმას (სად. ჯუმათი): თქვენი ლექსი: **მყვიროდა ნაწყალ ხმით: გამოდი, დამიკალეო. ეს სამიფეფრო თობიბი როდია, გენაცვალეო?!**

ფერ დავინიშნა ადგილი ცხვირამე უფრო სულთაო; მულამ შიგ რომ ხარ, მოთხობი, არა განიფელდება სუნთქვითა.

იქნად მხა გამოისინ?
რას ბედავ, მითხარ, ერთიო? შეურაცყოფას განანო? ვფიცავ, თუ კი მწამს ღმერთიო.

მეც და ცხვირამე ავათ ვართ მენი გვაქვს მეტად ხოლმე და ამიტომაც ვიხეზობა აქ ერთად სიარულთა.

ვერსაღ ვერ მოვათავისებთ და ისევე იქ გადავგზავნით, სხვაც მოხდა ეს ამბავი.

ნენოს: თქვენი წერილი რომ მხიარულმა კაცმა წაიკითხოს, ტირილს დიწყებს, ხოლო დაღონებულმა რომ წაიკითხოს, სიუცხეზე ხელს აიფელდა. ისედაც ვაგზავნიბულობა თქვენიკვლელობა და თქვენ კიდევ ხელს ვერ შეუწყობთ თქვენი წერილის დაბეჭდვით.

კაცს: თემა გვარინათა, ხოლო დაწერილი ვერ არის კარგად.

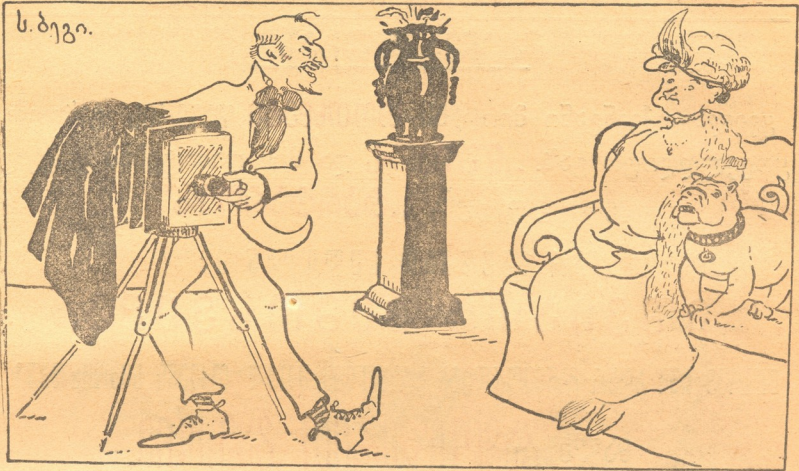
ვარმინისი: (არ ვვინდა ვცინობდეთ). თქვენს წერილიდან რომ სიტყვა სცეკო ამოვიღოთ, ქალღმრთელ ალაოაფერი დარჩება.

როგორც ყველა სხევი სხევი არ არის; ისე ყველა წერილი სტარტაროზო წერილი არ არის. და თუ ამ შემთხვევაში თქვენი წერილიც ასეთია, ამაში ბოლო იტრობს მიუძღვის და მას „აუწეით უფრო“.

მერიკოს: რა ჩვენი საქმეა თუ ცოლი მამაობის ფულს არ უგზავნის? უღბად სიმოხერ ვერ იყო ღირსეული ქმარი და ნურასუცხეაად თუ ესლა ფული მავიკო რად „სამი თითის კობინაჯი“ უჩვენოს ცოლმა.

კიკოლოკოს (სურამი): კაცო, შენც ხომ წალკელი ლტინკაცი არ ხარ, რომ მივკლებულხარ აუყენებ მიწაში? თავიც მიომტრეგია სურამელ მდვილს ელენოსის კვლევებზე. უნ გეშინია, ხომ ვაფიგინია: — მაღლი კოკობობით არ მოკვდებო: ეხლა ხალხი ეკლესიაში კი არა, არც თბლისის თეატრში დადის, რადგან ბილეთები მეტად მჭირია.

„მ ს გ ა ვ ს ნ ი“

ს.ბეგი.

— ისე გადავკვდით სურათი, რომ კაოკათ მკვანდეთ...
— დაახ დაახ! სწორედ რომ ერთმანეთს ემკვანებით...

ტანგოს (ბახვი): თქვენი გვერით, რომ ერთი წელია, ტარტაროზ, ლექსი არ დამიწერია.

კვებაზე ყოფილხართ ამ ერთი წლის განმავლობაში და, ნეტავი, ესლა რომ აფორიაქა თქვენი ჭკუა? არაფერი ვასაკვირი არ არის, თუ მივდევლი მორჩა, როცა მას შესწავლივალ ნოემ და მისმა ცოლმა მოხვედრ მიუყვანეს. არ იფიქროთ, რომ ის მოხვედრი სასწაულომომქმედო იყო და ამიტომაც განიკურნა ავადმყოფი მივდევლი.

ა. ოროკლეს (ამაღლება გუროს): ხომ თავიგინათ: — „ასი ურტყი დადიანასა, მაინც იწაშს თავისასა“? აი თქვენი მასწავლებლების საქმეც. ჩვენ რამდენიც არ უნდა უთხრათ, ისინი ლოთობას მაინც არ დაიბოვიან. ისეც სჯობია ოზურგეთის განათლების განყოფილებამ მიხედოს და... და გამოაფხიზლოს.

„აოლოსის“ (ბათომი): ნუ გეშინიათ: თქვენი ახალდაბადებული ვაჟი უღდეგური არ არის და იგი სახესებით ნორმალურად დაიბადა. ტყვილა გგონიათ, რომ შეიძლი თვე იყო მუცელში.

ორი თვე მიუმატეთ დაქორწინებას და მისგალთ იმ ალაგას, სადაც ერთ მშვენიერ ღამეს თქვენი ცოლს (მანინდელი საცოლი) სხვას ეალერსებოდა...

აღლესანდრეს კალაშს (სენაკი): არ ვარგა, — აი ჩვენი პასუხი მოკლე ცა მარტივი, მაგრამ ყველაფრის შთქმელო.

გუგნელ ბზიკის: მოვაწაოთლო. მისმა ბუჩუაშვილს: ჩვენი არაფერი გვაქვს საწინააღმდეგო იმას, რომ თქვენი კიდევ გააგრძელოთ თქვენი: „იმერული სცენა — გალავინცაია“, ხოლო იმ პირობით,

რომ იგი ჩვენ არ გამოგვიგზავნოთ დასაბეჭდად, თორემ, იცოდეთ ისეთივე ხვედრი მოელის, როგორიც ამ თქვენს პირველ წერილს.

კურკანტელს (ნაძალადევი): ჯერ უნდა მოგაგონოთ თქვენი ლექსიდან შემდეგი:

სავალდებულოდ გახადეს სამი მანეთის გადახდა. ამის გამგონე მოწაფე ხუნის უშორეს ვადახდა.

პო-და აი სწორედ ასე, ამნაირად „გადახდა“ თქვენი წერილი ტარტაროზის საწერ მაგილიდან უფსკერო გოდორში. ალბათ საწეაღს უნდადა უჩვენებია ჩვენთვის მაგალითით. „გადახდა“, მაგრამ, ხომ იცით, უფსკერო გოდორში ვინც „გადახდა“, იგი უკან ევიღო „გადმოხდა“ და მუდმივ ბინას იქ ნახულობს.

„წაქლიურტს“ (თუ წიკოურტს): როცა თქვენი წერილის განხილვას შევდევნეთ, თვალის გადავალდისთანვე შევატყვეო, რომ მისი ავტორის სტუდენტი იყო.

უნდა იცოდეთ, რომ დანქარით დაწერილ წერილს და ისიც ორივე გვერდზე, ტარტაროზი არა თუ დაბეჭდავს, — არც კი წაიკითხავს და ისე გადაგზავნის გოდორში.

თუ არა თქვენი (როგორც სტუდენტი) ამ წერილისაც ასე დაეპირებოდა. მაგრამ ცნობისმოყვარეობამ — თუ რამდენი სისულელი იქნებოდა, ჩვენ ეს წერილი თავიდან ბოლომდე წაგვიკითხა, რის შემდეგაც წავადა იქ, სადაც წავიდნენ იმათი წერილები, ვინც „ცნობათა მიღება“ ში მითათსებულო.

ლოგვის: დამამუშავეთ უფრო და წერილი დასწერეთ ცალ გვერდზე.

პირველ დეკემბრიდან მთელი 1926 წლის

ბანკავლოგაჟი

ყველა თქვენგანი მიიღებს **თოთხმეტი** უაშურის გახდით ყოველდღიურ გაზ. „**მუშა**“-ს და მის დამატებას ყოველკვირეულ ჟურ. „**ტარტაროზს**“

არ გზუშვებით ხელიდან ეს

იზვიათი უემთხვევა.

თორემ იგი ალბრ განმეორდება არასოდეს მთელ თქვენს სიძმუნს ლაშე

მაღე **გამოიწერეთ გზებით**

არ დაიგვიანოთ. თორემ უზაზეთოდ დარჩებით.

რათხ თხვიდან ახილაბულ იქნას გზებითს გამეწერის რიგი, —
რ ვ ე ნ ს კ ა ნ ს ო რ ა ს

უკვე დაწყებული აქვს ხელისმოწერა

კანტორის მისაწვართი: ჯორჯიანული ქ. № 6. პროვინციებში გზებით ხელის მოწერას დეკემბრიდან აღვიღებთ რვენი რწმუნებულები და
განყოფილებები.

ამ გაფრთხილების უმეღებ. ტარტაროზი არავითარ პასუხისმგებლობას არ კისრულობს, თუ თქვენ დეკემბერში

დარჩებით უ „**მუშა**“-ით და

უ „**ტარტაროზი**“-ით.